

Giáo dục lực lượng Công an nhân dân thực hiện lời Bác dạy “Đối với đồng sự phải thân ái giúp đỡ”

*Tống Thị Lan Anh**

ThS. Học viện Cảnh sát Nhân dân

Received: 15/03/2024; Accepted: 26/03/2024; Published: 09/04/2024

Abstract: *In the ideological legacy of President Ho Chi Minh, he always paid special attention to the People's Police force. Throughout his life of revolutionary activities, he left behind many valuable teachings for the People's Public Security force, which became a sacred spiritual heritage, a theoretical foundation, and a guideline for all activities of the force. People's Public Security force, making an important contribution to great victories and outstanding achievements in the cause of protecting national security and maintaining social order and safety. For the People's Public Security force, Uncle Ho gave many instructions on revolutionary ethics, one of the most precious legacies being his Six Teachings on the conduct of a revolutionary police officer.*

Keywords: *Education, People's Police force, Uncle Ho's words "For colleagues, have cordial help"*

1. Đặt vấn đề

Trong di sản tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người luôn giành sự quan tâm đặc biệt đối với lực lượng Công an nhân dân. Suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Người đã để lại cho lực lượng Công an nhân dân nhiều di huấn quý báu, trở thành di sản tinh thần thiêng liêng, là nền tảng lý luận, là kim chỉ nam cho mọi hoạt động của lực lượng Công an nhân dân, góp phần quan trọng làm nên những chiến công to lớn, những thành tích xuất sắc trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự an toàn xã hội. Đối với lực lượng Công an nhân dân, Bác có nhiều bài huấn thị về đạo đức cách mạng, mà một trong những di sản quý báu nhất là Sáu điều dạy của Người về tư cách người công an cách mệnh.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về việc vận dụng “Đối với đồng sự phải thân ái giúp đỡ”

Cách đây hơn 70 năm, trong không khí chiến thắng của chiến dịch Việt Bắc- Thu Đông (năm 1947), ngày 11-3-1948, Bác Hồ đã gửi tới đồng chí Hoàng Mai - Giám đốc công an khu XII - một bức thư, trong đó Bác đã chỉ rõ Tư cách của người công an cách mệnh qua Sáu lời dạy cụ thể. Sáu điều dạy của Người chính là mô hình hoàn chỉnh về nhân cách của người cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân. Qua thời gian, những lời dạy của Người vẫn còn nguyên giá trị, góp phần hun đúc, rèn luyện lớp lớp cán bộ, chiến sĩ công an thực sự trở thành lực lượng tuyệt đối trung thành với Đảng, với Tổ quốc và với nhân dân Việt Nam.

Sáu điều Bác dạy không chỉ là sáu yêu cầu về phẩm chất hình thành nên nhân cách của người công an cách mệnh, mà còn là sáu quan hệ ứng xử cơ bản hàng ngày của người cán bộ, chiến sĩ công an với con người và với công việc. Trong quan hệ ứng xử với con người, trước hết là ứng xử với mình, sau là ứng xử đối với đồng sự. Bác dạy: “Đối với đồng sự phải thân ái, giúp đỡ”. Không phải ngẫu nhiên mà Bác sắp xếp thứ tự ưu tiên mối quan hệ giữa cán bộ, chiến sĩ công an với đồng sự của mình. Thứ tự đó phản ánh đúng một cách lôgic tự nhiên, phù hợp với đặc trưng công việc của lực lượng công an nhân dân: “Đối với nhân dân, đối với Đảng, đối với cách mạng xã hội chủ nghĩa, trách nhiệm của công an rất lớn, rất nặng nề”¹.

Trong cuộc chiến đấu gian khổ, hiểm nguy của các chiến sĩ công an khi phải đọ sức gay gắt, quyết liệt với kẻ địch, hay khi ẩn mình nơi hang ổ của đối phương, người chiến sĩ công an luôn có một điểm tựa tinh thần, sức mạnh lớn lao là tấm lòng nhân ái và sự đoàn kết, phối hợp, giúp đỡ của đồng chí, đồng đội. Đoàn kết, thân ái, giúp đỡ là truyền thống vô cùng quý báu của dân tộc ta, là cội nguồn của mọi thắng lợi. Điều này đã được khẳng định trong suốt hàng nghìn năm lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước nói chung, được khẳng định trong hơn 70 năm xây dựng và trưởng thành của lực lượng công an nhân dân Việt Nam nói riêng. Chính tình yêu thương con người, giúp nhau trong công việc và cuộc sống,

1. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tập 9, tr.31.

với sự giác ngộ về lý tưởng cách mạng đã phát triển thành tình đồng chí, đồng đội cao cả. Thân ái, giúp đỡ đồng sự là sự quan trọng hàng đầu để đảm bảo đoàn kết và bao trùm lên tất cả trong các mối quan hệ giữa người với người. Đồng chí, đồng đội là những người cùng công tác, cùng chung chí hướng, cùng phấn đấu cho lý tưởng, sự nghiệp bảo vệ an ninh, trật tự của Tổ quốc, mở rộng là những người cùng chung vai gánh sức với lực lượng công an trong cuộc đấu tranh bảo vệ an ninh Tổ quốc. Khi nói “đôi với đồng sự”, Hồ Chí Minh muốn nói đến mối quan hệ của mỗi thành viên trong một tổ chức, nhân tố tạo nên sức mạnh của tổ chức. Bởi vì, tổ chức và cá nhân có mối quan hệ chặt chẽ với nhau. Tổ chức mạnh sẽ tạo điều kiện cho từng cá nhân phấn đấu tốt và ngược lại, cá nhân phấn đấu tốt là điều kiện để xây dựng tổ chức đoàn kết, vững mạnh. Tổ chức là nơi tạo sự liên kết, sự hợp đồng giữa cá nhân, do vậy, yêu cầu phải có những cá nhân tốt thì tổ chức mới mạnh.

Theo Hồ Chí Minh, thân ái, giúp đỡ đòi hỏi mỗi người phải nỗ lực làm tốt trách nhiệm của mình, đồng thời biết chia sẻ, gánh vác khó khăn với đồng đội, sẵn sàng trao đổi kinh nghiệm của mình với đồng đội, để đồng đội cũng làm tốt nhiệm vụ được giao. Bác nhân mạnh, thân ái, giúp đỡ gắn liền với việc hướng dẫn, truyền đạt tri thức, kinh nghiệm nghề nghiệp cho đồng đội, thể hiện từ việc cấp trên quan tâm, giúp đỡ cấp dưới về mọi mặt để vững tin, một lòng, một dạ hoàn thành nhiệm vụ. Tuy nhiên, thân ái, giúp đỡ không phải là bao che, bao biện cho nhau, hay đổ lỗi cho đồng chí khác mà giúp đỡ phải trên tinh thần thân ái, động cơ phải vô tư, trong sáng không vụ lợi, không vì những lợi ích nhỏ nhen của cá nhân mà làm tổn hại đến phẩm chất của đồng đội. Thân ái giúp đỡ là để giúp nhau nhận rõ thành tích, khuyết điểm để thật thà sửa chữa. “Đoàn kết không phải là “chén chú chén anh”, là anh A giấu lỗi cho anh B. Trong nội bộ phải thực hành dân chủ, phải luôn tự kiểm thảo để đi đến đoàn kết.”²

Thân ái, giúp đỡ phải thể hiện trên mọi phương diện: trong học tập, rèn luyện, trong công tác, trong chiến đấu, trong cuộc sống sinh hoạt hàng ngày. Giúp đỡ giữa những người lớn tuổi có kinh nghiệm lâu năm trong nghề với những người ít tuổi mới bước vào nghề. Giúp đỡ cả trong những lúc bình thường cũng như lúc gặp khó khăn, hoạn nạn; giúp đỡ cả về vật chất lẫn động viên về tinh thần, giúp đỡ cả khi đồng đội mắc phải những sai lầm, khuyết điểm để họ có điều kiện sửa chữa, “giúp nhau kinh nghiệm và

sáng kiến, giúp nhau tiến bộ”³.

Hơn 70 năm đã trôi qua, những lời dạy của Người về Tư cách người công an cách mệnh vẫn còn nguyên những giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc. Ở bất kỳ thời kỳ nào, Sáu điều Bác dạy nói chung và lời dạy Đối với đồng sự phải thân ái, giúp đỡ nói riêng cũng là nội dung quan trọng trong công tác chính trị, tư tưởng, trong cách ứng xử của lực lượng công an với chính mình, với người và với công việc. Đối với đồng sự phải thân ái, giúp đỡ luôn là một trong những phương châm sống và làm việc của mỗi cán bộ chiến sĩ công an. Lời dạy này của Người hàm chứa nhiều giá trị tư tưởng sâu xa, là phương châm xử thế thấm đượm truyền thống nhân văn và tinh khoa học, cách mạng. Trong suốt quá trình xây dựng và trưởng thành, các thế hệ cán bộ chiến sĩ công an luôn ghi lòng tạc dạ và thực hiện nghiêm túc lời dạy của Người. Đây là một nét đẹp trong truyền thống đạo đức của lực lượng Công an nhân dân Việt Nam. Trong chiến đấu, xây dựng của lực lượng công an đã tạo nên những tình cảm đẹp, tương thân, tương ái. Có thể nói, không có việc gì mà không có sự phối hợp, hiệp đồng, nhất là khi hoạt động trong lòng địch, nơi ẩn náu của tội phạm, nơi công tác khó khăn, gian khổ. Mỗi cán bộ chiến sĩ nỗ lực làm tốt nhiệm vụ của mình, đồng thời phải phối hợp chặt chẽ, giúp đỡ, chia sẻ khó khăn, sẵn sàng trao đổi kinh nghiệm để đồng chí, đồng đội cùng hoàn thành tốt những nhiệm vụ được giao.

Hiện nay, Việt Nam đã từng bước phát triển và không ngừng lớn mạnh. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế đã đem lại cho chúng ta nhiều thuận lợi, song cũng không ít khó khăn, thách thức cả ở trong nước và trên thế giới. Điều này đã tác động không nhỏ tới nhiệm vụ đấu tranh phòng chống các loại tội phạm để đảm bảo an ninh quốc gia và trật tự an toàn xã hội của lực lượng công an. Một số cán bộ chiến sĩ đã không đứng vững được sức hút của “*cái danh*”, “*cái lợi*”, sa vào chủ nghĩa cá nhân. Có không ít những biểu hiện bàng quan, vô trách nhiệm, cục bộ bản vị, né tránh đùn đẩy trách nhiệm, ích kỷ; xa lánh, thành kiến với đồng chí, đồng đội khi có sai lầm, khuyết điểm; lợi dụng các phương tiện thủ đoạn nghiệp vụ để chia bè, kéo cánh; độc đoán, trù úm cán bộ, chiến sĩ,...

2.2. Lực lượng công an nhân dân với lời Bác dạy “Đối với đồng sự phải thân ái giúp đỡ”

2.2.1. Cần tiếp tục nhận thức để thấy rõ hơn nữa tầm quan trọng và ý nghĩa to lớn, sâu sắc của Sáu lời dạy

3. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 6, tr.336

2. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 6, tr.9

của Người đối với lực lượng Công an nhân dân trong việc thực hiện nhiệm vụ đấu tranh phòng chống các loại tội phạm để đảm bảo an ninh quốc gia và giữ gìn trật tự an toàn xã hội, đảm bảo cuộc sống bình yên và hạnh phúc của nhân dân. Các cán bộ, chiến sĩ công an cần thực hiện sâu sắc, toàn diện hơn phong trào “*Công an nhân dân học tập và thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy*” lên một tầm cao mới, sâu sắc, toàn diện hơn; kết hợp với việc tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh theo tinh thần Chỉ thị 05 của Bộ Chính trị; thực hiện cuộc vận động “*Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh, xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ*”, lồng ghép các phong trào thi đua “*Vì an ninh Tổ quốc*”, cuộc vận động xây dựng công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ, thực hiện các chỉ thị, nghị quyết của Đảng, nhất là Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về *Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ*... nhằm tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trên các mặt công tác của toàn lực lượng công an nhân dân.

2.2.2. *Phải quán triệt nguyên tắc tự phê bình và phê bình trên tinh thần điều dạy Đối với đồng sự phải thân ái, giúp đỡ.*

Trong thực tiễn hoạt động của lực lượng Công an nhân dân, do sống, chiến đấu và công tác gần bó với nhau hàng ngày, hàng giờ, cùng vào sinh ra tử, khó khăn gian khổ đều có nhau,... nên dễ nể nang, bỏ qua vì sợ mất lòng nhau khi đóng góp ý kiến xây dựng và khuyết điểm công tác cũng như trong ứng xử trước khuyết điểm, sai phạm của đồng đội. Chủ tịch Hồ Chí Minh phân tích: “*Nể nang không phê bình, để cho đồng chí mình cứ sa vào lỗi lầm, đến nỗi hỏng việc. Thế thì khác nào thấy đồng chí mình ốm mà không chữa cho họ. Nể nang mình, không dám tự phê bình, để cho khuyết điểm của mình chất chứa lại. Thế thì khác nào tự bỏ thuốc độc cho mình*”⁴. Nhằm tránh những sai lầm đó, thực hiện tốt nguyên tắc tự phê bình và phê bình là để cho đồng chí, đồng đội và bản thân mỗi cán bộ chiến sĩ được tốt hơn. Trong bài viết trên báo Nhân dân ngày 14/6/1955, Bác nêu rõ: “*Tự phê bình và phê bình là thứ vũ khí sắc bén nhất, nó giúp cho Đảng ta mạnh và ngày càng thêm mạnh*”⁵. Trong khi thực hiện nguyên tắc này, cần phải thân tình, yêu thương, khích lệ, không làm cho người có sai phạm bị quan, chán nản, bất mãn, uất ức. Tự phê

bình và phê bình chính là giúp đỡ đồng chí, đồng đội, khơi dậy nhiệt tình trong mỗi con người, làm cho cán bộ, Đảng viên phấn khởi, tin tưởng, phát huy ưu điểm, hăng hái công tác, vượt qua trở ngại của chính mình để tiến lên.

2.2.3. *Phải tăng cường công tác quản lý cán bộ và luôn xem đây là một trong những công tác được đặt lên hàng đầu.*

Lãnh đạo các đơn vị phải luôn quan tâm nắm bắt diễn biến, tư tưởng, tâm tư, nguyện vọng, đời sống cá nhân của từng cán bộ, chiến sĩ trong đơn vị mình, kịp thời động viên, cán bộ chiến sĩ, đề xuất biểu dương, khen thưởng những tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác. Đồng thời, phải chú ý quan tâm tới việc thực hiện chế độ, chính sách cho cán bộ, chiến sĩ một cách đầy đủ, tận tình, chu đáo. Đặc biệt, đối với những cán bộ, chiến sĩ có hoàn cảnh gia đình khó khăn phải thường xuyên tổ chức thăm hỏi, động viên, giúp đỡ cả về vật chất và tinh thần để đồng chí, đồng đội an tâm công tác, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

2.2.4. Không chỉ đàn kết nội bộ, lực lượng công an còn cần phải chú trọng tới việc xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân, để toàn dân cùng tham gia vào sự nghiệp bảo vệ an ninh trật tự của đất nước. Nhân dân “*có hàng triệu tai mắt. Nếu công an biết dựa vào nhân dân, thì nhân dân sẽ là người giúp việc rất đắc lực của công an*”⁶. Đồng thời, lực lượng công an cần phối hợp với quân đội (để làm mạnh hơn lực lượng vũ trang) và phối hợp công tác với các cơ quan, ban ngành khác. Bác nhấn mạnh: “*Đoàn kết là rất cần thiết, đoàn kết nội bộ ngành công an, đoàn kết với các ngành khác, đoàn kết với nhân dân. Có thế thì công tác mới làm được*”.

3. Kết luận

Làm tốt được những yêu cầu này sẽ tạo cơ sở căn bản để xây dựng lực lượng Công an nhân dân Việt Nam ngày càng vững mạnh, trưởng thành, phát triển và hoàn thành những trọng trách lớn lao mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó, xứng đáng là *Thanh bảo kiếm bảo vệ Đảng*

Tài liệu tham khảo

1. Hồ Chí Minh Toàn tập, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tập 9, tr.31.
2. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 6, tr.9
3. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 6, tr.336
4. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 5, tr 216
5. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 7, tr 575

4. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 5, tr 216

5. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 7, tr 575

6. Hồ Chí Minh Toàn tập: Sdd, tập 8, tr 119